

KDV ORAN İNDİRİMLERİ SONRASI SÜREKLİ GÜNDEME GELEN İKİ SORU

KDV ORAN İNDİRİMLERİ SONRASI SÜREKLİ GÜNDEME GELEN İKİ SORU

Güray ÖĞREDİK

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
Mazars&Denge Denetim YMM A.Ş.

www.muhasibetr.com (21.06.2007)

1- GİRİŞ

30.05.2007 tarihli ve 26537 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2007/12143 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bazı teslim ve hizmetlere ilişkin olmak üzere KDV oranları yeniden tespit edilmiştir. KDV oranı indirilen gıda maddelerinden, **önemli olan bazılarını** açıklayalım:

Dondurulmuş meyve ve sebzenin, sucuk, sosis, pastırma ve salamın, çay, kahve, baharatın, dondurma, gofret, kek ve bisküvinin, havyarın, hardal, mayonez, ketçabın,sofra tuzu ve hazır çorbanın, keçi boynuzu, acıbadem ve mantarın, meyve suyu ve alkolsüz biranın, şekerleme, çikolata ve gofretlerin, KDV oranları, **1 Haziran 2007 tarihinden itibaren yüzde 18’den, yüzde 8’e indirildi.** Gazoz ve kolalı içecekler ile beyaz çikolatanın KDV’si ise, 1 Ocak 2008’den itibaren, yüzde 18’den yüzde 8’e inecek. [1]

KDV Oranlarında değişiklikler olduktan sonra mükellefler tarafından iki soru genelde sorulmaktadır.

1) Oran indirimi öncesi irsaliyesi düzenlenerek teslim edilen malın sonrasında düzenlenecek faturasında eski KDV oranı mı yeni KDV oranı mı gösterilecek?

2) Oran indirimi sonrası iade edilen malın iade faturasında eski KDV oranı mı, indirim sonrası yeni KDV oranı mı esas alınacak?

Çalışmamızda bu iki soruya yanıt vereceğiz.

2- ORAN İNDİRİMİ ÖNCESİ İRSALİYESİ DÜZENLENEREK SEVK EDİLEN MALLARIN KDV ORANI

30.05.2007 tarihinden itibaren KDV oranları indirilen malların teslimlerinde % 8 KDV uygulanacaktır. Bu tarihten önce sevk edilerek teslim edilen ve sevk irsaliyesine bağlanan ancak VUK’un 231. maddesi gereği 7 günlük fatura düzenleme süresi nedeniyle henüz faturaya bağlanmayan ürün teslimlerinde ise, KDV Kanunu açısından **vergiyi doğuran olayın teslimin yapıldığı tarih itibariyle meydana gelmesi nedeniyle % 18 oranında KDV uygulanacaktır.**

3- ORAN İNDİRİMİ SONRASI İADE EDİLEN MALLARIN İADE FATURASINDA YER ALAN KDV ORANI

Maliye Bakanlığı da, mal iadelerinde malın alımı sırasında yürürlükte olan KDV oranının uygulanması gerektiği görüşündedir. Maliye Bakanlığı’nca verilen Özelgelerde,

“Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 35. maddesinde malların iade edilmesi, “matrahta değişikliğin vuku bulunduğu hal” olarak kabul edilmektedir. Malların iadesi halinde ilk teslimin tabi olduğu oran geçerli olacak ve karşılıklı “düzeltme”ler bu oran üzerinden gerçekleştirilecektir.” (M.B.’nin 25.02.1988 tarih ve 12411 sayılı özelgesi)

“Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 35. maddesinde malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulunduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellefin bunlar için borçlandığı vergiyi, bu işlemlere muhatap olan mükellefin ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulunduğu dönem içinde düzeltereği hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, malların iade edilmesi “Matrahta değişikliğin vuku bulunduğu hal” olarak kabul edildiğinden, malların iadesi halinde ilk teslimin tabi olduğu oran geçerli olacak ve karşılıklı düzeltmeler bu oran üzerinden gerçekleştirilecektir.” (M.B.’nin 16.08.2004 tarih ve 37556 sayılı özelgesi)

şeklinde idari görüş bildirilmiştir. [2] 3065 sayılı KDV Kanunu’nun 35. maddesinde; malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulunduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellefin bunlar için borçlandığı vergiyi, bu işlemlere muhatap olan mükellefin ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku- bulunduğu dönem içinde düzeltereği hükme bağlanmıştır. Satılan malların kısmen veya tamamen satıcılarına iade edilmesi işlemi, bir düzeltme işlemi olup, yeni bir satış (teslim) olarak değerlendirilemez. Mal iadelerinin Kanun’un sözü edilen 35. maddesi kapsamında değerlendirilmesi ve iade nedeniyle daha önce satış sırasında hesaplanan ve alıcısı tarafından indirilen KDV’nin düzeltilmesi gerekir. Düzeltme işlemi yapılırken, satıcılar daha önce hesapladıkları KDV’yi bu defa indirilecek KDV, alıcılar ise indirim konusu yaptıkları KDV’yi bu defa hesaplanan KDV olarak dikkate alacaklardır. Ancak, düzeltme yapılabilmesi için, malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtları ile beyanname de gösterilmesi şarttır.[3]

Buna göre, % 18 KDV hesaplanarak satılan ürünlerinin KDV oranı % 8’e indirildikten sonra iade edilmesi halinde, iade faturasının % 18 KDV oranı dikkate alınarak düzenlenmesi gerekir.

---

[1] KIZILOT, Şükrü; “Havyar 8 – Tezek 18” Hürriyet Gazetesi, 02.06.2007

[2] ERDEM, Hayreddin; “Tekstil ve Konfeksiyon Ürünlerinde KDV Oranları İndirildi” Yaklaşım, Nisan 2006

[3] MANDAL, Sezai; “Mal İadelerinde KDV Uygulaması”, Yaklaşım, Mart 2005